

**Konsultatīvās padomes trešo valstu pilsoņu integrācijai
protokols Nr.11**

Sanāksme notiek Kultūras ministrijā 2017.gada 19.maijā

Sanāksme sākas plkst.15:00.

Sēdi vada:

Anita Kleinberga	Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vadītāja
-------------------------	--

Sēdē piedalās:

Zaiga Barvida	Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta konsultante
----------------------	--

Una Aleksandra Bērziņa-Čerenkova	Biedrības „Latvijas Lietuviešu Jauniešu Kopiena” valdes locekle
---	---

Olga Dabiža	Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta Politikas izstrādes nodaļas vecākā referente
--------------------	---

Svetlana Djačkova	Labklājības ministrijas Darba tirgus politikas departamenta vecākā eksperte
--------------------------	---

Ineta Fjodorova	Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Uzturēšanās atļauju nodaļas vadītāja vietniece
------------------------	---

Alla Pūķe	Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākā referente
------------------	---

Alda Sebre	Sabiedrības integrācijas fonda Projektu nodaļas vadītāja
-------------------	--

Irina Vasiljeva	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Projektu un sabiedrības integrācijas nodaļas sabiedrības integrācijas projektu vadītāja
------------------------	---

Iveta Vērse	Biedrības „Izglītības attīstības centrs” direktore
--------------------	--

Sandra Zalcmane	Biedrības „Patvērums „Drošā māja”” vadītāja
------------------------	---

Protokolē:

Ilgmārs Lejnieks	Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vecākais referents
-------------------------	--

Darba kārtība:

1. Konsultatīvās padomes trešo valstu pilsoņu integrācijai darbības aktivizēšana;
2. Sabiedrības integrācijas plāna projekts 2019.-2025.gadam trešo valstu pilsoņu integrācijas kontekstā;
3. Jaunumi Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda ieviešanas gaitā.

Sanāksmes norise:

1.

A.Kleinberga aicina padomes locekļus vispirms apspriest padomes darba aktivizēšanas iespējas, norādot, ka citas Kultūras ministrijas konsultatīvās padomes darbojas aktīvāk. Viens no iemesliem šo padomju produktivitātei ir tajās iesaistītie mērķa grupas pārstāvji, kuri cenšas risināt savai kopienai nozīmīgus jautājumus.

I.Vērse, A.Kleinberga un S.Zalcmane diskutē par iespējām iesaistīt trešo valstu pilsoņus (turpmāk – TVP) padomes darbā, norādot, ka Informācijas centra imigrantiem (turpmāk – ICI) ietvaros esošā NVO Dialoga platforma arī ir labs mehānisms mērķa grupas pārstāvju iesaistei. Klātesošie vienojas, ka nepieciešams skrupulozi apsvērt šo personu iesaisti un šīs sadarbības mehānismu padomes darbā.

A.Kleinberga akcentē, ka atšķirībā no citām Kultūras ministrijas konsultatīvajām padomēm, šīs padomes mērķa grupai finansējums ir pieejams tikai no ES fondiem, kas nosaka pasākumu plānošanu atbilstoši šo fondu apstiprinātajām nacionālajām programmām. Tādējādi katru gadu nav iespējams kopīgi konsultējoties ar mērķa grupu īstenot jaunus pasākumus.

S.Djačkova informē, ka turpmāk padomē pārstāvēs Labklājības ministriju. Vienlaikus viņa jautā padomes locekļiem, vai ir apsvērtā iespēja padomes darbā iesaistīt konkrētas imigrantu grupas pārstāvošas organizācijas? No pētnieciskās pieredzes jāatzīst, ka Latvijā šādu organizāciju ir maz un to pārstāvjiem ir sarežģīti piedalīties oficiālās sanāksmēs nepietiekamo latviešu valodas zināšanu dēļ.

A.Kleinberga atbild, ka veidojot šo padomi 2013.gada sākumā, tika veikti mēģinājumi iesaistīt kādu TVP organizāciju, tomēr tas neizdevās.

U.A.Bērziņa-Čerenkova norāda, lai gan padomē pārstāv biedrību „Latvijas Lietuviešu Jauniešu Kopiena”, tomēr ikdienā, vadot Konfūcija centru, viņa strādā ar ķīniešu kopienā Latvijā.

S.Zalcmane aicina nedaudz iepazīstināt klātesošos ar Konfūcija centra darbību.

U.A.Bērziņa-Čerenkova informē, ka Konfūcija centrs ir pakļauts Rīgas Stradiņa universitātes (turpmāk – RSU) rektora birojam, centrs nodarbojas ar pētniecību, piedalās domnīcās, sniedz ekspertīzi, centra darbinieki pasniedz ķīniešu valodu un dažādus akadēmiskos kursu RSU un citās augstākās izglītības iestādēs, kā arī īsteno sociālā labuma projektus. Projektu ietvaros sadarbība norisinās ar muzejiem, skolām u.c. iestādēm. Skolnieki tiek iepazīstināti par Ķīnu un par starpkultūru komunikāciju, notiek iekļaujošās darbnīcas bērniem. Konfūcija centra pasniedzēja Čeņa Hunmei aktīvi darbojas ar ķīniešu sievietēm, kuras apmetušās Latvijā. Pārsvārā tās ir mātes ar diviem bērniem, kas nav sociāli mobilākās personas, kuru vīri vienu daļu laika pavada Latvijā otrā Ķīnā. Lai gan šīs ķīniešu sievietes ir finansiāli nodrošinātas, tomēr pastāv psiholoģiskās iekļaušanās problēmas un valodas barjera.

S.Zalcmane norāda, ka ICI darbība ir līdzīga Konfūcija centra īstenotajām aktivitātēm atbalsta sniegšanā TVP, tādēļ no savas puses mēs vēlētos attīstīt savstarpējo sadarbību. Regulāri ICI darbinieki nosūta informāciju RSU, kas to izplata studējošajiem TVP.

I.Fjodorova, O.Dabiža un U.A.Bērziņa-Čerenkova diskutē par ķīniešu tautības sieviešu ierašanos un uzturēšanos Latvijā.

U.A.Bērziņa-Čerenkova norāda, ka pateicoties dalībai šajā padomē, uzzināju, ka Latviešu valodas aģentūra organizē bezmaksas latviešu valodas kursus trešo valstu pilsoņiem, aicinājām savus ķīniešus piedalīties mācībās.

A.Kleinberga uzsver, ka informācijas apmaiņa un diskusijas ir ļoti svarīgs aspekts šajā konsultatīvajā padomē un ierosina izveidot informatīvu e-pasta grupu.

S.Zalcmane aicina kā informatīvo platformu izmantot mājas lapu www.integration.lv, kurā regulāri tiek ievietota jaunākā informācija saistībā ar TVP Latvijā. Vienlaikus mājas lapu apmeklē liels skaits mērķa grupas pārstāvju.

A.Kleinberga, I.Vasiļjeva, I.Vērse, S.Zalcmane un A.Sebre apmainās ar viedokļiem par jaunākās informācijas nosūtīšanas iespējām padomes locekļiem un vienojas izmantot padomes sekretariāta e-pastu šim nolūkam.

A.Sebre informē klātesošos par to, ka Sabiedrības integrācijas fonda mājas lapā publicēts pētījums par toleranci un diskrimināciju vietējā sabiedrībā un norāda, ka saskaņā ar pētījumu tikai 20% no Latvijas iedzīvotājiem ir toleranti pret atšķirīgo un mazāk kā 50% zin, kā aizstāvēt savas tiesības, ja tikuši diskriminēti.

I.Vērse norāda, ka biedrība „Izglītības attīstības centrs” (turpmāk – IAC) veicis pētījumu par jauniebraucēju bērniem skolās, kuru paredzēts publicēt š.g. jūnijā.

I.Vaiļeva papildina, ka šogad arī būs pieejams pētījums par sabiedrības integrāciju Rīgā.

A.Sebre piebilst, ka šo pētījumu rezultātus varēs izmantot, sagatavojot jaunus pasākumus sabiedrības integrācijas plānā.

2.

A.Kleinberga informē par Sabiedrības integrācijas plāna projektu 2019.-2025.gadam (turpmāk – plāns). Darbs pie plāna sagatavošanas aizsākās š.g. februārī – izveidota starpinstitutionālā darba grupa plāna sagatavošanai (notikušas 2 darba grupas sēdes), noslēgts līgums ar Latvijas Universitāti par ekspertu piesaisti un fokusa grupu diskusiju īstenošanu (notikušas 2 fokusa grupas diskusijas). Plānam paredzēti četri rīcības virzieni: 1.Pilsoniskā sabiedrība, 2.Nacionālā identitāte, 3.Trešo valstu pilsoņu integrācija, 4. Diaspora. Tomēr diskusiju rezultātā var rasties korekcijas. Nākošās fokusa grupu diskusijas plānotas – š.g. 25.maijā par diasporas politikas attīstību, 26.maijā par latviešu valodu un 7.jūnijā par trešo valstu pilsoņu integrāciju. Arī padomes locekļiem tika nosūtīta informācija par priekšlikumu sniegšanu par plānu. Esam joprojām atvērti jūsu idejām, kuras varat nosūtīt uz e-pastu karina.priede@km.gov.lv. Š.g. 6.jūlijā ir plānota Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes sēde, līdz sēdei plānotam apkopot galvenos plāna pasākumus. Plāna publiskās apspriešanas plānotas Valmierā, Jelgavā, Daugavpilī, Kuldīgā un Rīgā. Sekretariāts nosūtīs padomes locekļiem informāciju par šo apspriežu plānotajiem datumiem un TVP ekspertu koordinators kontaktinformāciju.

3.

I.Lejnieks iepazīstina klātesošos ar Patvēruma, migrācija un integrācijas fonda (turpmāk – PMIF) aktualitātēm. Noslēgusies projektu vērtēšana fonda 7.aktivitātē „Trešo valstu valstspiederīgo integrēšana Latvijas sabiedrībā, šajā procesā iesaistot plašsaziņas līdzekļus”. No iesniegtajiem 5 projektu pieteikumiem atbalstīti 2 projekti – RSU projekts 108 tūkst. *eiro* vērtībā un Vidzemes augstskolas projekts 162 tūkst. *eiro* apjomā. Projektu ietvaros plānots īstenot mācību kursus 90 mediju pārstāvjiem par starpkultūru dialogu un TVP integrācijas jautājumiem ne mazāk kā 24 akadēmisko stundu apjomā. Nodrošināt masu mediju satura vadības sistēmas izveidi, attīstību un satura kvalitātes un pieejamības uzlabošanu par TVP integrācijas jautājumiem. Abus projektus paredzēts īstenot līdz 2018.gada beigām.

S.Zalcmane norāda uz sadarbības nepieciešamību ar mediju projektu īstenotājiem. Būtu arī lietderīgi abu projektu īstenotājus uzaicināt uz kādu no turpmākajām padomes sēdēm.

I.Lejnieks turpina par konkursa gaitu PMIF 8.aktivitātē „Trešo valstu valstspiederīgo iesaistīšana Latvijas sabiedriskajā dzīvē, tai skaitā atbalsts mazaizsargātu personu (sievietes, bērni, veci cilvēki) un starptautiskās aizsardzības personu līdzdalības nodrošināšanai” (integrācijas kursi), kurā tika saņemti 8 projektu pieteikumi, no kuriem izvēlēti 3 visvairāk punktus saņēmušie. Plānots, ka tuvākajās nedēļās vērtēšanas komisija beigs darbu un līdz š.g. jūnija sākumam tiks noslēgti līgumi par projektu īstenošanu. Pieejamais finansējums projektu īstenošanai līdz 2018.gada beigām ir 280 tūkst. *eiro*. Projektu ietvaros plānots nodrošināt kursus vismaz 1000 TVP. Integrācijas programmu garums no 16 līdz 30 akadēmiskās stundas.

A.Sebre interesējas, vai šajā PMIF aktivitātē paredzēts finansēt jaunu mācību programmu sagatavošanu?

A.Kleinberga atbild, ka saskaņā ar projekta konkursa nolikumu jaunu programmu finansēšana nav paredzēta.

I.Lejnieks norāda, ka norisinās darbs pie konkursa nolikuma sagatavošanas PMIF 12.aktivitātē „Nacionālā līmeņa koordinācijas sistēmas izveide, lai nodrošinātu atbalstu imigrantu līdzdalībai, kas saņēmuši tiesības uzturēties Latvijas teritorijā”, par pētījumu saistībā ar PMIF atbalstīto projektu izvērtēšanu. Ar pētījumu vēlamies ne tikai novērtēt PMIF īstenoto pasākumu efektivitāti un pieejamību TVP, bet arī sniegt plašāku ieskatu mērķa grupas integrācijas jomā Latvijā. Lai nodrošinātu īstenotās politikas pastāvīgu monitoringu, šis pētījums ir iecerēts kā turpinājums Sabiedrības integrācijas fonda 2015.gadā īstenotajam pētījumam „Trešo valstu pilsoņu portrets Latvijā”. Plānotais finansējums viena projekta īstenošanai ne vairāk kā 35 000,00 *eiro*. Drīzumā plānojam uzsākt darbu pie jaunā konkursa nolikuma par ICI un integrācijas kursu nodrošināšanu patvēruma meklētājiem projektu otrā posma.

S.Sebre, I.Lejnieks, A.Kleinberga, S.Zalcmane un I.Vērse apspriež latviešu valodas kursu mācību grupu komplektēšanu un norisi TVP.

I.Vērse informē, ka IAC šī gada sākumā nokomplektēja sešas latviešu valodas apmācības grupas, no kurām trīs jau ir pabeigušas mācības. Divas no mācību grupām devās kārtot valodas eksāmenu. Tagad notiek grupu komplektēšana vasarai un rudens sākumam. Lielākā daļa mērķa grupas apgūst valodas zināšanu A līmeni. Ir iezīmējusies problēma, ka personai apgūstot A1 līmeni, tā esošo PMIF projektu ietvaros nevar turpināt mācības A2 līmenī. Valodas zināšanas apliecinājums A2 līmenī jau sniedz iespējas iekļauties darba tirgū. Arī 120

akadēmiskās stundas ir nepietiekams apjoms viena valodas līmeņa apguvei. Šīs problēmas būtu jāapspriež jauno pamatnostādņu fokusa grupu diskusijās.

Sanāksme beidzas plkst. 16:00

Padomes priekšsēdētāja

A.Kleinberga

Padomes sekretārs

I.Lejnieks